

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **A. M .** , proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5**, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované o námitkách, ze dne 17.1.2013, č. j. X, o invalidní důchod, t a k t o :

- I. **Žaloba s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná rozhodnutím ze dne 4.12.2012, č. j. X, podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. d) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zdp) a článku II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., **zvýšila žalobci od 22.5.2012 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně** s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Trutnov ze dne 22.5. 2012 (dále jen „OSSZ“) je žalobce invalidní podle § 39 odst. 2 písm. c) zdp pro invaliditu třetího stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla o 70%. Invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně tak činí 5740 Kč měsíčně (jako součet základní výměry 2270 Kč a procentní výměry 3470 Kč).

V námitkách proti tomuto rozhodnutí žalobce žádal o nový výpočet invalidního důchodu. Uvedl, že se snažil pracovat, a přesto má malý důchod. Výpočty důchodů považuje za nespravedlivé, neboť ti co pracují, jsou na tom hůře, než ti, co nic

nedělají. Výše jeho důchodu je nižší, než důchody jeho známých. Poukázal na svoji nepříznivou sociální situaci s tím, že invalidní důchod mu nestačí ke krytí výdajů na nájem, školné pro syna a jízdné na lékařské prohlídky. Nemá nárok na doplatek ze sociálky, neboť je na životním minimu. Podle výše uvedeného posudku je schopen výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek, ale kvůli bolesti zad a nohou se mu nedaří nalézt vhodnou práci.

Rozhodnutím ze dne 17.1.2013, č. j. 710 713 2417/315-EKO žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí žalované ze dne 4.12.2012, č. j. 710 713 2417.

V odůvodnění rozhodnutí o námitkách žalovaná uvedla, že přezkoumala napadené rozhodnutí v celém rozsahu a v rozsahu uplatněných námitek. Uvedla, žalobce je od 4.4. 2006 poživitelem částečného invalidního důchodu. Jeho žádosti o plný invalidní důchod v roce 2006 a 2009 byly zamítnuty. Dne 22.5.2012 v rámci první kontrolní lékařské prohlídky konané po roce 2011 bylo posudkem OSSZ Trutnov ze dne 22.5. 2012 konstatováno, že žalobce je od tohoto data invalidní pro invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zdp (pokles pracovní schopnosti o 70%) s tím, že rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII(postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu E (dorzopatie a spondylopatie), položce 1d (bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének s těžkým s funkčním postižením) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů. Na základě tohoto posudku byla žalobci prvoinstančním rozhodnutím zvýšena procentní výměra invalidního důchodu v souladu s ust. § 41 odst. 3 zdp a článku II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb. na 3470 Kč měsíčně, takže spolu se základní výměrou činí invalidní důchod žalobce od 22.5.2012 částku 5740 Kč měsíčně.

Žalovaná dále ocitovala relevantní právní úpravu, podle které bylo vydáno prvoinstanční rozhodnutí. Zrekapitulovala, že podle § 4 odst. 2 zdp se výše důchodu skládá ze základní výměry stanové pevnou částkou ve výši 2270 Kč a procentní výměry. Výše procentní výměry invalidního důchodu činí za každý celý rok doby pojištění podle § 41 odst. 2 zdp: a) 0,5 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, b) 0,75 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, c) 1,5 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Ustanovení § 41 odst. 3 zdp současně stanoví, že dojde-li v průběhu pobírání invalidního důchodu ke změně stupně invalidity, upraví se výše tak, aby odpovídala procentním sazbám výše uvedeným, aniž by se zkoumalo, zda jsou splněny další podmínky. Nová výše procentní výměry důchodu žalobce byla stanovena v souladu s ust. § 41 odst. 3 zdp jako součin procentní výměry invalidního důchodu, který náležel ke dni předcházejícímu dni, od něhož došlo ke změně stupně

invalidity (ke dni změny činila procentní výše 1735 Kč) a koeficientu, který se vypočte jako podíl procentní sazby výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění, která odpovídá novému stupni invalidity (pro invaliditu třetího stupně se stanoví 1,5%) a procentní sazby výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění, která odpovídá dosavadnímu stupni invalidity (pro invaliditu prvního stupně se stanoví 0,5%). V případě žalobce se tak jedná o podíl $1,5 \div 0,5$, tj. 3. Vzhledem k tomu, že žalobce je poživitelem invalidního důchodu přiznaného v roce 2006 a k první kontrolní lékařské prohlídce došlo po roce 2011, musela žalovaná ČSSZ aplikovat ustanovení článku II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., v němž se stanoví, že **vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2011 je zjištěna invalidita druhého stupně, náleží invalidní důchod v dosavadní výši, a je-li zjištěna invalidita třetího stupně, použije se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu nejvýše koeficientu 2.**

V daném případě se žalobce stal poživitelem částečného invalidního důchodu v roce 2006 (od 1.1.2010 se jednalo o invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně). Kontrolní lékařská prohlídka, při níž byla zjištěna změna stupně invalidity z prvního stupně na třetí stupeň, se uskutečnila dne 22.5.2012, tj. po roce 2011. Na žalobce tak plně dopadá výše citované ustanovení článku II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb. o použití koeficientu 2, přičemž základem pro úpravu procentní výše důchodu byla procentní výměra invalidního důchodu před provedenou změnou, která v případě žalobce činila 1735 Kč měsíčně (2×1735 Kč). Z těchto důvodů proto žalovaná nemůže zohlednit problémy žalobce vyplývající z jeho sociální situace. Dále žalovaná uvedla, že právní úprava rovněž neumožňuje při změně stupně invalidity a následné výše procentní výše invalidního důchodu, na který trvá nárok, zkoumat znovu podmínky nároku a zohledňovat nově výdělečnou činnost pojištěnce po vzniku nároku na tento důchod. Poznamenala, že výdělečná činnost vykonávaná při poskytování invalidního důchodu, bude mít případně vliv na pozdější důchodové nároky žalobce. Konstatovala, že zdp je založen převážně na pojišťovacím principu, kdy výše dávek je výhradně závislá na výši příjmů a délce doby pojištění. Žalobci byly zhodnoceny všechny doby pojištění dle dokladů založených v evidenci ČSSZ. Výše jeho důchodu tak odpovídá době pojištění a poměrně nízkým příjmům dosaženým z výdělečné činnosti před přiznáním částečného invalidního důchodu. K námitkám žalobce dále uvedla, že předpisy o důchodovém pojištění neumožňují upravovat výši důchodu jen z důvodu nepříznivé sociální situace, kterou může žalobce řešit pomocí dávek poskytovaných ze systému pomoci v hmotné nouzi, jako je příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc. Námitky žalobce ke způsobu výpočtu a srovnání výše jeho důchodu s důchody jiných lidí mají charakter připomínek k právní úpravě a ČSSZ s odvoláním na § 5 zákona č. 582/1991 Sb., nemá kompetenci k jejich přezkumu ve vztahu k napadenému rozhodnutí. Žalovaná tak neshledala žádné pochybení při stanovení výše invalidního důchodu žalobce, proto námitky žalobce zamítla.

Včasnou žalobou se žalobce domáhá přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalované a stejně jako v námitkách nesouhlasí s výpočtem invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně. Uvedl, že nemá nárok na dávky jako je příspěvek na živobytí nebo na bydlení. Každý měsíc vyplňuje formuláře a vždy je mu vše zamítnuto. Vyčísлил své nezbytné měsíční výdaje, k čemuž mu invalidní důchod nepostačuje. Poukázal na jiné osoby, jejichž invalidní důchody jsou vyšší než jeho. Z práce v chráněné dílně ho propustili a jinou práci nemůže sehnat. Domnívá se, že žalovaná mu měla vypočítat invalidní důchod z výdělků získaných do ukončení jeho pracovní činnosti.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaná zopakovala rozhodné skutečnosti vyplývající ze správního spisu a odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž byl žalobci podrobně vysvětlen postup při stanovení výše invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně. Setrvala na správnosti svého rozhodnutí, kdy postupovala v souladu s platnými právními předpisy a navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud v souladu s ust. § 49 odst. 3 s. ř. s. jednal v nepřítomnosti žalobce, který byl k jednání řádně a včas předvolán a bez omluvy se k jednání soudu nedostavil.

V přezkumném řízení soud provedl důkaz podstatným obsahem dávkového spisu, který ohledně žalobce vede žalovaná. Z něho ověřil, že žalobci byl rozhodnutím žalované ze dne 7.10.2006 přiznán od 4.4.2006 částečný invalidní důchod (míra poklesu pracovní schopnosti soustavné výdělečné činnosti podle dřívější právní úpravy činila 35%) ve výši 2915 Kč měsíčně. Tento částečný invalidní důchod žalobce se po novele zdp od 1.1.2010 považoval za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Posudkem OSSZ Trutnov ze dne 22.5. 2012 byl žalobce uznán invalidním pro invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zdp (pokles pracovní schopnosti o 70%). Po posledních úpravách, před změnou stupně invalidity, činila procentní výměra invalidního důchodu žalobce pro invaliditu prvního stupně částku 1735 Kč měsíčně. Žádnou z těchto skutečností žalobce nesporel.

Pověřená pracovnice žalované v závěrečném návrhu uvedla, že žalovaná provedla výpočet invalidního důchodu žalobce v souladu se zákonem, a proto navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Náklady řízení nežádala.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Soud po provedeném přezkumu konstatuje, že na případ žalobce plně dopadá aplikace ustanovení § 56 odst. 1 písm. d) a ustanovení § 41 odst. 2,3 zdp ve spojení s článkem II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb.

Podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. d) zdp zjistí-li se, že se změnily skutečnosti rozhodné pro výši důchodu nebo pro nárok na jeho výplatu, postupuje se obdobně podle ustanovení písmene b) nebo c).

Podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zdp zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení. Podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. c) zdp zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, důchod se sníží nebo odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen.

Ustanovení § 41 odst. 2,3 zdp a článku II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb. jsou citována výše.

Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí podrobně popsala zákonný postup při výpočtu invalidního důchodu žalobce pro invaliditu třetího stupně poté, kdy došlo ke změně stupně invalidity z prvního stupně na třetí stupeň. Žalobce naplnil všechny skutečnosti pro nutnost aplikace článku II bodu 3 zákona č. 220/2011 Sb., neboť i soud má za prokázané, že žalobci vznikl nárok na částečný invalidní důchod před 1. lednem 2010 (v roce 2006) a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2011 (dne 22.5.2012) byla zjištěna invalidita třetího stupně. V takovém případě se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu použije nejvýše koeficientu 2. Z dávkového spisu soud rovněž zjistil, že procentní výměra invalidního důchodu žalobce pro invaliditu prvního stupně před provedenou změnou na invaliditu třetího stupně činila 1735 Kč měsíčně. Nová výše procentní výměry invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně tak činí součin částky 1735 Kč a koeficientu 2, což je 3470 Kč měsíčně. Spolu se základní výměrou důchodu, která je stanovena pevnou částkou a pro rok 2012 činí 2270 Kč, představuje invalidní důchod žalobce pro invaliditu třetího stupně od 22.5.2012 částku 5740 Kč měsíčně.

Po provedeném přezkumném řízení soud konstatuje, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, neboť žalovaná při výpočtu invalidního důchodu žalobce postupovala v souladu s výše citovanými ustanoveními zákonů, která na případ žalobce plně dopadají. Jak již žalovaná uvedla i v žalobou napadeném rozhodnutí, platná právní úprava neumožňuje žalované ani soudu zohlednit při výpočtu invalidního důchodu sociální a tíživou ekonomickou situaci žalobce. Rovněž nebylo možné vyhovět návrhu žalobce, aby mu byl invalidní důchod

nově vypočítán z výdělků až do ukončení pracovní činnosti. V návaznosti na změny v oblasti invalidních důchodů od roku 2010 na základě zákona č. 306/2008 Sb., kterým se mění zdp a některé další zákony, se již nerozlišuje mezi částečným invalidním důchodem a plným invalidním důchodem, jedná se o jedinou dávku, a proto se po 1.1.2010 při změně stupně invalidity nezjišťuje podmínka potřebné doby pojištění (a dosažených výdělků), jako tomu bylo do 31.12.2009, kdy se jednalo o dvě různé dávky a splnění doby pojištění se posuzovalo znovu k datu nově zjištěné plné či částečné invalidity. Po 1.1.2010 se při změně stupně invalidity mění toliko výše procentní výměry invalidního důchodu podle zákonem stanoveného výpočtu (viz podrobně výše).

S ohledem ke shora uvedenému soudu nezbylo, než v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce nebyl v řízení úspěšný a správnímu orgánu, který měl ve věci úspěch, toto právo nenáleží dle odst. 2 citovaného zákonného ustanovení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 17. února 2014

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně